

**Zdravý Liberecký kraj
a místní Agenda 21 v roce 2024**

Motto:

„Nedědíme Zemi po našich předcích, nýbrž si ji vypůjčujeme od našich dětí.“
Antoine de Saint-Exupéry

Základní informace

Kontext projektu:	Dlouhodobé aktivity Libereckého kraje k budování značky Libereckého kraje jako kraje, který systémově směřuje k rozvoji svého území v souladu s principy udržitelného rozvoje, a to nejen naplňováním zákonných norem a předpisů, ale i podporou široké škály možných dobrovolných aktivit u zástupců veřejné správy, podnikatelů, nevládních organizací, studentů i široké veřejnosti. Koncept udržitelného rozvoje je vnímán jako zastřešující princip strategického plánování Libereckého kraje.
Cíl projektu:	Posílení systémového provázání aktivit směřujících k udržitelnému rozvoji kraje, průběžnému zlepšování ukazatelů zdraví a kvality života, a to jak v oblasti aktivit samosprávy kraje včetně úřadu kraje (aktivity „dovnitř“), tak v oblasti partnerské spolupráce samosprávy kraje a úřadu kraje s relevantními zainteresovanými subjekty (obce, organizace veřejného sektoru, podnikatelské subjekty, nevládní organizace, široká veřejnost) – aktivity „ven“. Pojem „Zdravý kraj“ tedy není v rámci projektu „Zdravý Liberecký kraj“ spojován pouze s představou „zdravého“ jedince. Pojem „zdravý“ vyjadřuje v názvu projektu nejen zdravého jedince, ale také zdravé životní prostředí, zdravé podmínky pro podnikání, vysokou kvalitu života, rozvoj regionu v souladu s principy udržitelného rozvoje.
Věcné východisko projektu:	Členství v zájmovém sdružení právnických osob Národní síť Zdravých měst ČR (dále NSZM), se sídlem Na Poříčí 1041/12, 110 00 Praha 1, IČ: 61385247
Schválení orgány kraje:	usn. č. 198/11/ZK ze dne 31. 5. 2011 – schválení vstupu do NSZM a Deklarace Projektu Zdravý Liberecký kraj
Základní závazky vyplývající z podpisu Deklarace:	• Přijetím deklarace byl potvrzen závazek kraje o naplňování zásad a cílů základních dokumentů Evropské unie a organizace spojených národů, které se zabývají oblastmi udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života (Agenda 21, Zdraví 2030... a další – viz kap. Koncepční východiska). • Kraj zajistí nezbytné podmínky a zázemí pro řízení a realizaci projektu Zdravý Liberecký kraj (dále jen Projekt). • Strategický rozvoj kraje bude probíhat v kvalitě místní Agendy 21 (dále jen MA21 – od roku 2006 je zařazena mezi oficiální metody kvality veřejné správy), tedy s cílem dlouhodobě udržitelného rozvoje kraje a v partnerské spolupráci s občany kraje a zainteresovanými subjekty, a to jak s úřady a institucemi, tak se zástupci hospodářského a nevládního sektoru.
Odpovědný politik pro projekt Zdravý Liberecký kraj a místní Agendu 21:	Jiří Ulvr , člen rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova od 22. 12. 2020 do 25. 10. 2024
Resortní spolupráce:	Projekt je od samého počátku realizován v úzké spolupráci resortu hospodářského a strategického rozvoje a resortu zdravotnictví . Gestorem aktivit projektu spadajících pod resort je člen rady kraje, kterému bylo svěřeno řízení tohoto resortu. Za odbor zdravotnictví se na realizaci projektu podílí zejména Alena Riegerová, vedoucí odboru zdravotnictví a Michaela Hochmanová. V roce 2024 jsme v rámci konkrétních aktivit spolupracovali s resortem životního prostředí a zemědělství a resortem sociálních věcí.
Koordinátor projektu:	Ivana Hujerová , koordinátorka neziskového sektoru a místní Agendy 21, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, oddělení projektu udržitelného rozvoje

Základní pojmy

Světová zdravotnická organizace (zkratka WHO) – agentura Organizace spojených národů (United Nations – zkratka UN). Dle statutu je jejím základním posláním „dosažení všemi lidmi nejvyšší možné úrovně zdraví“. Jednou z mnoha aktivit naplňujících tento cíl bylo **iniciování mezinárodního projektu Zdravé město Světové zdravotnické organizace (WHO Healthy Cities Project)** v roce 1988. Za dobu svého trvání vzniklo v Evropě více jak 1300 Zdravých měst v 31 zemích. Cílem je podpora zdraví a zvyšování kvality života ve městech, s důrazem na roli místních autorit a samospráv.

Národní síť Zdravých měst České republiky (zkratka NSZM) – asociace místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. Metodicky se věnuje roli místních samospráv v procesu implementace vize rozvoje společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje na místní úrovni – místní Agendě 21. **Zdravá města, obce a regiony** se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní, zdravé, příjemné a udržitelné místo pro život, na základě dohody s místními obyvateli. NSZM vznikla v roce 1994 a je certifikovanou organizací pro realizaci mezinárodního projektu Zdravé město Světové zdravotnické organizace (WHO Healthy Cities Project).

Místní Agenda 21 (MA21) - mezinárodní program pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. **Základním východiskem** je dokument **Agenda 21** (viz informace kap. 3), který ve své kapitole 28 uvádí místní úřady (veřejnou správu) jako právě ten subjekt, který hraje zásadní roli ve formulaci místních politik směřujících k udržitelnému rozvoji místní komunity, spolupráci klíčových aktérů, budování partnerství. Veřejná správa a její orgány jsou vnímány jako subjekt, který disponuje nejen zájmem a vůlí, ale také potřebnými pravomocemi a nástroji k uskutečnění cílů, které byly definovány za spolupráce s občany a místními klíčovými aktéry. Nejčastěji je pojem MA21 vysvětlován jako proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech. Jedním z hlavních principů je rovnováha mezi sférou hospodářského rozvoje, sférou sociálního rozvoje a oblastí životního prostředí. V procesu je zdůrazněna účast veřejnosti a otevřená spolupráce mezi jednotlivými subjekty, jako jsou veřejná správa, nevládní organizace, podnikatelské subjekty, účelová zařízení, zájmové skupiny, věda a výzkum i široká občanská veřejnost.

Místní – odkazuje na místo působení

Agenda – seznam věcí, které je potřeba udělat, aby bylo dosaženo cíle

21 – odkazuje na 21. století a na problémy, které lidstvo musí řešit

Udržitelný rozvoj – „Udržitelný rozvoj je takovým rozvojem, který naplňuje potřeby přítomných generací, aniž by ohrozil schopnost naplňovat je i generacím budoucím“ – (Gro Harlem Brundtland - 1987). Evropský parlament definoval udržitelný rozvoj jako „zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“. Podle českého zákona o životním prostředí je jím „takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“.

Principy udržitelného rozvoje

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky stanovuje následující principy:

- rovnováha tří pilířů udržitelného rozvoje
- soudržnost a integrace politik a řízení
- předběžná opatrnost
- generační a mezigenerační odpovědnost
- rovné příležitosti
- partnerství
- mezinárodní odpovědnost

Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 uvádí tyto principy:

Propojení základních oblastí života	Ekonomika, společnost, životní prostředí
Dlouhodobá perspektiva	Strategické plánování se zvažováním dopadů realizovaných aktivit
Kapacita životního prostředí je omezená	Nejen z hlediska zdrojů, ale i znečištění
Předběžná opatrnost	Důsledky ne všech našich činností jsou vždy známé, je na místě být opatrný
Prevence	Je efektivnější než následné řešení dopadů
Kvalita života	Má rozměr nejen materiální, ale také zdravotní, společenský, etický, estetický, duchovní, kulturní atd.
Sociální spravedlnost	Příležitosti a zodpovědnosti by měly být děleny mezi země, regiony i mezi rozdílné sociální skupiny. Chudoba je ohrožující faktor udržitelného rozvoje
Zohlednění vztahu „lokální – globální“	Činnosti na místní úrovni ovlivňují problémy na úrovni globální
Vnitrogenační a mezigenační zodpovědnost	Zabezpečení národnostní, rasové a jiné rovnosti, respektování práv všech současných i budoucích generací na zdravé prostředí a sociální spravedlnost
Demokratické procesy	Zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů od počátečních fází, usnadňuje obecnou podporu pro realizaci

Koncepční východiska

Nadnárodní úroveň	
Agenda 21 (1992 - Rio de Janeiro) Budoucnost, kterou chceme (2012 – Rio de Janeiro)	Dokument OSN , který byl přijat na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji. Dokument, který byl přijat na Konferenci OSN o udržitelném rozvoji (Rio+20) – potvrzení kontinuity úsilí o udržitelný rozvoj, rozvoj zelené ekonomiky. „The future we want“ – „Budoucnost jakou chceme“
Aalborgská charta – Charta evropských měst a obcí směřujících k udržitelnému rozvoji (1994)	Dohoda se zabývá udržitelným rozvojem a dopravou, navazuje na program Agenda 21. Podepsalo ji cca 2600 evropských měst ze 42 zemí.
Johannesburská deklarace o udržitelném rozvoji a Implementační plán (2002)	Přijaty na Světovém summitu o udržitelném rozvoji (tzv. Summit Země 2002) – rozpracovávají dokumenty přijaté v roce 1992 v Rio de Janeiro.
Aalborgské závazky – konference Aalborg +10 (2004)	Stanovení deseti tematických rozvojových oblastí udržitelného rozvoje.
Zdraví 2020 (2012) a Zdraví 21	Dokument WHO - Program Zdraví pro všechny v evropském regionu Světové zdravotnické organizace (WHO), formulace evropské strategie WHO. Evropská politika pro zdraví a kvalitu života ZDRAVÍ 21 / HEALTH 21
Obnovená strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj (2006)	Navazuje na strategii z roku 2001, jejím obecným cílem je určovat a rozvíjet činnosti, jež Evropské unii umožní dosáhnout trvalého zvyšování kvality života pro současné i budoucí generace prostřednictvím rozumného využívání zdrojů i potenciálu. Zastřešující strategický dokument
Agenda 2030 – Cíle udržitelného rozvoje (2015)	Dokument OSN – schválen v září 2015 na světovém summitu OSN v New Yorku – stanoveno 17 cílů udržitelného rozvoje. Zastřešující strategický dokument

Národní úroveň	
Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (2010)	Koncepce vlády ČR – konsensuální rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru, východisko pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro meziresortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami.
Strategický rámec Česká republika 2030 (2016)	aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2020)	Zdraví 2030 je koncepčním materiálem s meziresortním přesahem, který udává směr rozvoje péče o zdraví občanů České republiky v příštím desetiletí.
Akční plány ke Koncepci podpory MA21 v ČR	Pracovní skupina Rady vlády pro udržitelný rozvoj
Regionální úroveň	
Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027	Střednědobý strategický dokument, který na základě znalosti území, společenských podmínek a trendů vývoje definuje základní strategické cíle rozvoje území Libereckého kraje a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení. Koncepční dokument LK
Zdravotní politika Libereckého kraje (2002, kontinuální aktualizace)	Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatel - koncepční dokument Libereckého kraje – resortu zdravotnictví

Organizační zabezpečení konceptu udržitelného rozvoje na národní úrovni

[Rada vlády pro udržitelný rozvoj \(RVUR\)](#) byla zřízena usnesením Vlády ČR v roce 2003 jako stálý poradní, iniciační a koordinační orgán pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení. V roce 2006 byla převedena do gesce Ministerstva životního prostředí ČR (MŽP), kde působila až do poloviny roku 2014. Usnesením Vlády ČR ze dne 9. června 2014 bylo rozhodnuto o převodu činností spojených s fungováním RVUR z MŽP na Úřad vlády k 1. 7. 2014. Do agendy RVUR byla včleněna věcná agenda Národní ekonomické rady vlády.

Dne 14. března 2018 vláda rozhodla o přesunu výkonu a koordinace agendy udržitelného rozvoje z Úřadu vlády na Ministerstvo životního prostředí. Zároveň schválila nový statut Rady, podle kterého je předsedou Rady ministr životního prostředí a místopředsedou ministr pro místní rozvoj. Předsedou Rady je nyní ministr životního prostředí Petr Hladík a místopředsedou je ministr pro místní rozvoj Petr Kulháněk, který 8. října 2024 nahradil ve funkci Ivana Bartoše.

Metodika realizace projektu Zdravý kraj – místní Agenda 21

V Koncepci podpory místní Agendy 21 v ČR je MA21 definována následovně:

„MA21 je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.“

V rámci projektu Zdravý kraj (a MA21) jsou využívány postupy a **kritéria místní Agendy 21, která byla vyvinuta [Pracovní skupinou pro MA21](#)** Rady vlády pro udržitelný rozvoj.

Pro měření úrovně kvality MA21 je využívána sada kritérií. „A“ (nejvyšší) – „D“ (nejnižší). Těmto kategoriím předchází ještě tzv. „nultá“ kategorie „Zájemci“. Každá z kategorií má svá vlastní kritéria a jasně měřitelné ukazatele, které hodnotí úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě. **Předpokladem pro splnění kategorie je naplnění všech v ní obsažených Kritérií MA21.**

Jednotlivé kategorie:

Kategorie D: Organizační nastavení pro zajištění zvyšování kvality veřejné správy

Kategorie C: Komunikace s veřejností k udržitelnému rozvoji/zdraví

Kategorie B: Strategické řízení k udržitelnému rozvoji/zdraví

Kategorie A: Místní stav udržitelně se vyvíjející komunity a trendy udržitelného rozvoje

Zásadní součásti místní Agendy 21:

- Organizační zázemí, plánování a hodnocení postupu MA21
- Zapojení veřejnosti, místní partnerství, komunitní plánování ke kvalitě života a udržitelného rozvoje (dále také UR)
- Strategické řízení k udržitelnému rozvoji, monitorování UR
- Komunikace, propagace, informovanost, sdílení dobré praxe
- Financování, motivace v rámci MA21

Kritéria MA21 jsou metodickými a technickými předpoklady pro realizaci principů udržitelného rozvoje v **tematických rozvojových oblastech UR**:

- Správa věcí veřejných a udržitelný rozvoj
- Životní prostředí
- Spotřeba a výroba
- Doprava a mobilita
- Zdraví
- Místní ekonomika
- Vzdělávání a výchova
- Kultura a volný čas
- Sociální prostředí
- Venkov, krajina, zemědělství
- Globální odpovědnost

ZDRAVÝ LIBERECKÝ KRAJ A MÍSTNÍ AGENDA 21 V ROCE 2024

Všechny resorty LK svou činností a aktivitami naplňují cíle [Strategie rozvoje Libereckého kraje](#), respektují v plné šíři principy udržitelného rozvoje a zapojováním veřejnosti a budováním partnerství (veřejná správa, neziskový sektor, podnikatelský sektor) tak podporují systematický přístup k udržitelnému rozvoji obcí, měst, regionů: Co se nám povedlo a na čem pracujeme [LIBERECKÝ KRAJ V ROCE 2024](#).

Členství LK v NSZM – Národní síti Zdravých měst, obcí a regionů

- V rámci celostátních aktivit jsme kontinuálně spolupracovali s [kanceláří NSZM](#).
- V rámci akreditovaného vzdělávání a společných aktivit jsme se setkávali s koordinátory MA21 členů Národní sítě Zdravých měst v Libereckém kraji: [Jilemnice](#), [Liberec](#), [Lomnice nad Popelkou](#), [Rokytnice nad Jizerou](#), [Turnov](#). V roce 2023 se členem (statut pozorovate) NSZM stalo město [Nový Bor](#).
- Vzdělávání: [jarní](#), [letní](#), [podzimní](#) Škola Národní sítě Zdravých měst – veřejné prezentace a výstupy
- Ostatní vzdělávací aktivity NSZM – [webináře](#)
- Výroční zpráva NSZM za rok 2024: bude zveřejněna po jednání Valné hromady NSZM na [webu Národní sítě Zdravých měst](#).

Dobrá praxe Libereckého kraje 2024 – Galerie udržitelného rozvoje NSZM

- [Fotovoltaika na budově Krajského úřadu a gymnázia](#)
- [Krajská zpráva o zdraví obyvatel](#)
- [Budoucnost kraj spatřuje v udržitelné energii](#)
- [Výstavba fotovoltaik na střechách krajských budov](#)
- [Kraj zakládá dvě obchodní společnosti pro energetiku](#)

Související aktivity KÚ LK - odbor životního prostředí a zemědělství KÚ LK

- [Zelené úřadování](#) / motto: „Malý skutek má cenu milionů dobrých úmyslů“ - ankety zaměstnanců, organizační směrnice ředitele KÚ LK „O ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje“ a její vyhodnocení, tipy pro vaši domácnost:
- [Směrnice OS-08/05/11](#) a každoroční vyhodnocení naplňování směrnice o ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje; směrnice stanovuje povinnosti krajskému úřadu jako subjektu veřejné správy v oblasti životního prostředí a ukládá s ekologizací související povinnosti zaměstnancům úřadu.

Sledované oblasti: nakládání s odpady, s vodami, energie, pracovní pomůcky, doprava, zeleň a ochrana přírody, vzdělávání a komunikace, nákup materiálů a služeb, zadávání veřejných zakázek.

Aktivity v rámci programu Zdravý kraj v roce 2024 a místní Agenda 21 – naplnění stanovených kritérií místní Agendy 21, kategorie D, kritéria 1.1.-5.1.

1.1 Odpovědný politik pro MA21

- Jiří Ulvr, člen rady kraje – řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova **od 22. 12. 2020 do 25. 10. 2024**

1.2 Koordinátor MA21

- Ivana Hujerová, koordinátorka neziskového sektoru a místní Agendy 21 - odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, oddělení projektů udržitelného rozvoje

1.3 Neformální Pracovní skupina pro místní Agendu 21 a projekt Zdravý Liberecký kraj

1.4. Dokument k MA21 schválený zastupitelstvem dne 15. 9. 2011

2.1 Plánování s veřejností

- Akční plány protihlukových opatření, veřejné připomínkování – [připomínkování](#), [akční plány](#)
- Strategický plán rodinné politiky – [připomínkování](#), [dokumenty](#)
- Akční plán strategie sociálního začleňování – [připomínkování](#), [dokument](#)
- Studie pro hospodářsky a sociálně ohrožená území (Ralsko) – [připomínkování](#), [dokument](#)
- Ideathon 2024 – [Zapni mozek, vyřeš problém, vyhraji!](#)

3.1. Webová stránka s informacemi o MA21

[ZDRAVÝ LIBERECKÝ KRAJ A MÍSTNÍ AGENDA 21](#)

3.2 Informování veřejnosti o aktivitách Libereckého kraje – uveřejňování zpráv o MA21 v místních/regionálních/celostátních tištěných médiích

- To je jiná planeta. Škola dostala roboty / 5plus2 – COV v jablonecké Střední průmyslové škole technické
- Liberecký kraj sobě nabízí tipy na tematické výlety a ukázky řemesel regionálních výrobců / Všudybyl – portál LKsobě.cz
- Cvikovská léčebna má novou kotelnu, v plánu je i vlastní fotovoltaika / Deník
- U Turnova vyrostle nová stanice pro hasiče, policii i záchranku / MF Dnes – Základna IZS
- Sklářství z kraje poznají lidé v jediném víkendů / MF speciál – sklářské sympozium
- Postaví moderní zdravotnickou školu / Právo – architektonická soutěž

4.1 Partnerství veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru

- [Výstava Má vlast cestami proměn](#) vstupuje do 16. ročníku – leden
- [V liberecké knihovně začínají Krajské týdny pro neziskový sektor](#) – únor, březen
- Dny dobrovolnictví – [Jeden den dobrovolníkem pro Jedličkův ústav](#) – duben

- [Týden náhradního rodičovství](#) a Mezinárodní den rodiny – květen
- [LEADERfest](#), celostátní setkání místních akčních skupin – červen
- [Komunitní energetika a další moderní trendy](#) / krajský INSPIRATON s Národní sítí zdravých měst, obcí a regionů – květen
- [Týdny duševního zdraví](#) - září
- [Liberecký kraj sobě a EDUCA](#) - říjen
- [Dny pro dobrovolnictví](#) – říjen
- Fórum sociální ekonomiky [ForSEK](#) – říjen
- [Mapy kolem nás](#) – říjen

5.1 Projednání roční pravidelné zprávy o MA21 za rok 2023 a akčního plánu zlepšování MA21 na rok 2024 radou nebo zastupitelstvem kraje

- Projednáno a schváleno na 5. jednání Rady Libereckého dne 5. 3. 2024, usnesení č. 426/24/RK.

Další aktivity v rámci projektu Zdravý Liberecký kraj – kampaně odboru zdravotnictví

Pro zaměstnance krajského úřadu

- „Krajská šlapka 2024“ – soutěž v běhu do schodů, únor
- „Věnujme se svému zdraví“ – AED a první pomoc, květen

Pro veřejnost

- „Zdravý zoubek v Libereckém kraji II“ – Česká Lípa, březen
- „HRAVĚ jak žít ZDRAVĚ“, den pro zdraví – Nový Bor, červen
- „Podzim nezastavíš, chřipku ano – očkuj se!“ – Liberec, září
- „Movember s knírkem“, prevence rakoviny prostaty a varlat – Liberec, listopad

Finanční podpora udržitelného rozvoje a MA21

– Program Dotačního fondu LK **2.6 Podpora MA21**, finanční alokace 600.000 Kč, po navýšení 646.190 Kč – podáno 17 žádostí, podpořeno 14 projektů, 3 projekty nepodpořeny z důvodu dosažení nižšího počtu bodů v rámci hodnocení přijatých žádostí a z důvodu vyčerpání alokace finančních prostředků.

místní Agenda 21

Aktivity podporované v Programu 2.6 Podpora místní Agendy 21

- A. **Zapojování veřejnosti, transparentnost a kvalita veřejné správy** • zavádění metod a nástrojů posilujících systém řízení kvality ve veřejné správě (MA 21, ISO, EMAS, Společenská odpovědnost organizace a jiné) včetně poradenských služeb • aplikace nástrojů a metod zapojování veřejnosti a dalších zainteresovaných stran do řešení místních problémů (dotazníková šetření, diskuzní fóra, kulaté stoly k různým komunitním tématům, tvorba pocitových map, plánovací víkend, Tvorba vize komunity atd.) • zavádění nástrojů podporujících transparentnost veřejné správy (např. rozklikávací rozpočty, mobilní aplikace pro komunikaci s veřejností, přímé přenosy jednání zastupitelstva, nástroje pro transparentnost veřejných zakázek, participativní rozpočet).

- B. **Vzdělávání a osvětové akce** • osvětové kampaně k udržitelnému rozvoji a podpoře zdraví (např. Den Země, Evropský týden udržitelného rozvoje, Evropský týden mobility/Den bez aut, Den bez tabáku, Dny zdraví, Dny bez úrazů, Dost bylo plastu, Prevencí proti rakovině, Fairtradingové město) a další akce k tématu MA21, Zdraví 21, Smart Cities a v jejich rámci tisk informačních, výchovných a vzdělávacích materiálů, pořádání soutěží, besed a vzdělávacích aktivit • činnost žákovských a studentských parlamentů, pořádání školních a studentských fór a kulatých stolů, zavádění zdravého životního stylu do škol.
- C. **Strategické plánování** • vypracování či aktualizace strategických rozvojových dokumentů za účasti veřejnosti (např. strategie udržitelného rozvoje nebo program/strategie vedoucí k udržitelnému rozvoji, strategie Smart City, zdravotní plány, rodinná politika) • sledování a vyhodnocování vlastních indikátorů MA21 stanovených komunitní metodou – sociologické průzkumy, ankety, šetření spokojenosti apod. • sledování mezinárodně standardizovaných indikátorů udržitelného rozvoje – měření a vyhodnocování indikátorů dle metodiky ECI.

Spolupráce s neziskovým sektorem

- Prostřednictvím koordinátorky neziskového sektoru a místní Agendy 21 spolupracujeme s [Asociací veřejně prospěšných organizací ČR](#), místními akčními skupinami, jednotlivými NNO, Sítí mateřských center, Sítí pro rodinu a DoFE - Cena vévody z Edinburghu je mezinárodní program pod záštitou britské královské rodiny, který motivuje k osobnímu rozvoji mladé lidi ve věku od 14 do 24 let. NNO poskytujeme osobní, telefonické i písemné konzultace, zprostředkováváme spolupráci mezi jednotlivými organizacemi i mezi neziskovými organizacemi a podnikatelskými subjekty. Od roku 2021 spolupracujeme s [ADRA - Dobrovolnickým centrem](#) Libereckého kraje a [Asociací NNO](#) Libereckého kraje na čtyřech společných aktivitách v průběhu každého roku – podpora a propagace neziskového sektoru a dobrovolnictví – [Krajské týdny pro neziskový sektor](#) (únor-březen), [Rozsvíťme Česko – Světový den roztroušené sklerózy](#) (červen), [Dobrovolnictví je radost](#) (září) a [Společenský večer POMÁHAT JE RADOST – poděkování](#) neziskovým organizacím, jejich partnerům a dobrovolníkům. Neziskovým organizacím jsou určené informace zveřejňované na [www.pro NNO](#).

Vyhodnocení Plánu zlepšování pro rok 2024

Plán zlepšování je nástrojem, který pomáhá formulovat, jakého zlepšení má být v daném roce **v rámci projektu Zdravý Liberecký kraj** dosaženo **v souladu s Kritérii MA21**. Součástí plánu jsou nejen cíle zlepšení pro daný rok, ale také termíny jejich plnění, odpovědní řešitelé a ukazatele úspěšnosti realizace.

Do plánu se nezačleňují veškeré dílčí aktivity, ale pouze klíčové činnosti v rámci projektu, dále pak činnosti, které se oproti předchozímu roku zavádí nově, případně se již zavedené aktivity jakkoli dále rozvíjejí, prohlubují, inovují.

- Osvětová akce pro zaměstnance krajského úřadu**

Termín: 6/2024

Ukazatel: jednodenní akce ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou LK – obsluha automatizovaného externího defibrilátoru v laické resuscitaci a poskytnutí první pomoci v různých krizových situacích. Řešitel a odpovědnost: odbor zdravotnictví

Splněno: akce se v květnu konala dvakrát a vzhledem k velkému zájmu zaměstnanců krajského úřadu o postupy poskytnutí první pomoci, správného chování při úrazech či nehodách a postupy pro zachování bezpečnosti při zdraví ohrožujících situacích navážeme dalšími vzdělávacími semináři.

- **Zdravý životní styl a prevence vybraných onemocnění**

Termín: 4-10/2024

Ukazatel: videospoty vytvořené ve spolupráci s Technickou univerzitou v Liberci - Katedrou tělesné výchovy a sportu k využití ve zdravotnických zařízeních LK a při aktivitách v oblasti Zdravotní politiky LK, které se zaměřují na primární prevenci.

Řešitel a odpovědnost: odbor zdravotnictví

Splněno: Ve spolupráci se studenty Technické univerzity v Liberci, Katedry tělesné výchovy a sportu, vznikly videospoty pro zdravotně preventivní akce a sociální síť, „Prevence kardiorepiračních onemocnění“ a „Pohyb bezpečně“. Spolupráce na dalších videospotech bude pokračovat i v roce 2025.

- **Podpora sociálního podnikání/sociální ekonomiky**

Termín: 4-11/2024

Ukazatel: osvětová kampaň ve středních školách LK a v rámci veletrhu EDUCA 2024 – promítání s besedou.

Sociální podnikání jako jeden z nástrojů udržitelného rozvoje regionu bylo tématem soutěže IDEATHON 2023.

Téma zpracovaly studentky Obchodní akademie Liberec a ve spolupráci s Dětskou televizí Liberec vznikla videa představující environmentální sociální podnik Levandulovna a integrační sociální družstvo Texman/Storeman.

Řešitel a odpovědnost: odbor regionálního rozvoje a evropských projektů ve spolupráci s ARR – Liberecký kraj sobě a Smart akcelérátor LK/1012+

Splněno: osvětová kampaň pro střední školy (učitelé, studenti) proběhla v rámci veletrhu EDUCA. Po celou byla obě videa promítána a pro studenty středních školy byly v rámci aktivity EDUCA VISIT uspořádány dvě exkurze v Levandulovně a dvě v družstvu Texman/Storeman. V rámci projektu SALK probíhalo mapování sociálních podniků v Libereckém kraji.

Zpracovala:

Ivana Hujerová

odbor regionálního rozvoje

a evropských projektů

oddělení projektů udržitelného rozvoje